

D. 5. Grudnia.
Rok 1823.

WARSZAWSKI

W. U. P. J. P.

Zgon Michała Raczyńskiego Woiewo-
dy Pozna: 1737.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Wiatr który tu trwa od Tygodnia, w oko-
licach od Warszawy o mil kilka był nierów-
nie mocniejszy i niemałych szkód stał się
przyczyną. —

O Podróży Karóla Kurpińskiego.

Żałujemy bardzo że granice Pisma nasze-
go niepozwalają nam częstych i obszerniej-
szych dawać wiadomości o podróży Rodaka,
który hojnie udarowany od natury, dotąd
własnymi tylko siłami tyle zasłużywszy się
Muzyce Polskiej, błogie dla niej nadzieie i
nadal przywiązuje do swego zawodu. Owoc-
e iakie on zbiera po Europie dla własnejzmi,
dowodzą iaka jest różnica między po-
dróżowaniem uczącej się młodzieży i czło-
wieka, który pierwszy nabył nietylko całą
teorją właściwego sobie przedmiotu, ale
przez dostateczną praktykę, zwyciężył wszy-
stkie tajemnice sztuki, i iuż niedrobnym
szczegółów szuka, ale zajmuje się wielkimi
rysami wielkich Mistrzów. Napomknijemy
więc tylko miejsca irzeczy które *Kurpiński*
zwidził, a komu iest znana bystrość tego
Artysty, ten łatwo sobie wyobrazi iakich on
doznawał wrażeń, i tak: Na wielkiej Operze
w *Paryżu* zadziwiło go okazałe i godne wy-
stawienie wielkiego dzieła Spontiniego *We-
stalka*, mianowicie stanowczy śpiew Arcy-
Kapłanki i doskonałość chórów Kobiecych.
Słyszał tamże pierwsze wystawienie nowej
wielkiej Opery *Wirginja* której muzyka iest
bardzo wdzięczna i urozmaicona osobliwie
w łszym i w 3cim Akcie. Ale wymaga ta-
kich iak tutejsze chórów, orkiestry, tań-
ców i właściwego śpiewu P. *Deriwis, Da-
badie, Brauchu i Grassari*. W uwagach

swoich, niemoże się jednak dosyć wydziwić,
iak na tej klasycznej scenie dla muzyki u-
chodźcie może podobne zabójstwo Jenjuszu
iakie tu dostrzegł w wykonaniu dzieła *M o-
zarta Tajemnicze Jzys*, do którego połą-
czono wyiatki nietylko z innych dzieł tego
Mistrza ale nowet *Plecia* i innych — *Opera
komiczna*. Niezrównane ma talenta w swo-
im rodzaju, dlatego ściąga niezliczoną ilość
wizdów, osobliwie gdy wystawia ulubione
sztuki, iak *Oberża z muzyką Katela i Poia-
dy* przewrócone z muzyką *Boieldiego*. — *O-
pera Włoska*. Niemiennie jest dobrą, sły-
szał *Wesele Figara* Mozarta. *Mojusza*
z Muzyką *Rossiniego*, zawsze wdzięczną ale
nie właściwą przedmiotowi, *Małżeństwo ta-
iemne*, w której *Beninkasa* Drezdeński le-
pszym iest od *Parzyckich* bufona. *Kopci-
szka* *Rossiniego*, pełną pięknych i letkich
motiwów, a nadewszystko wielkie dzieło
Zingarelliego sławnie wykonane, *Romeo i
Julja*. Niezaniedbywał karmić się piękno-
ściami z pokrewnionych z Operą. *Tragedji i
Komedji*. *Talma i Duszeńois* w *And-
romace i Brytaniku*, oraz *Panna Mars*
w *Znysłonych Poufaniach* i w *Walerji* sztukę
umysłnie dla niej napisanej, przechodzą
wszelkie wyobrazenie sztuki a najdosko-
nalej nasładują naturę. — w *Kaplicy Kró-
lewskiej* sławne Msze *Cherubiniego* są pra-
wdziwym Arcydzięciem, właśnie podczas iego
pobyty odbywał się konkurs Konserwato-
rjum muzyki, słyszał także wokalną Muzy-
kę w Synagodze Żydowskiej, która lubo
w *Paryżu*, nietraci jednakowo właściwego
sobie stylu dobrze Polakom: znanego. Dnia
11go Sierpnia wyiechał z *Paryża*, przez po-

łudniową Francją i Szwajcarią ndał się do
do *Wloch*. w *Medyolanie* zastał dobrze
złożoną Operę na wielkim Teatrze *la Skala*,
zwidził tamtejsze ważne zakłady Muzykal-
ne, w *Bolonji* poznał się ze sławnym Kompo-
zytorem muzyki Kościelnej *Xiepdzem Mattei*.
w *Florencji* 7 Teatrów wlecie zastał otwar-
tych, na Behdawanu Opery piękne nowych
Kompozytorów *Celli i Paccini*. w *Rzym-
mie* w Kościele *Śgo Piotra* słyszał piękne
śpiewy choralne, oraz sławne *Te Deum*
w *Napoli* nderzony został eksekucją wielkich O-
per *Włoskich*, zni zym porównać ich niemo-
żna, tak co do rodzaju talentów iakoteż ich
liczby. Zapoznał się z sławnym *Zingarellim*
Dyrektorem Konserwator: którego cały
mechanizm iest bardzo trafnie urządzony.

w *Gminach Koziencich* i *Świętnikach*,
w *Woiewództwie Sandomier*: były się okazały
choroby na Ludzi, lecz wkrótce za gorliwym
staraniem Lekarzy, zostały uśmierzone.

z *Peteresburga*. N. PAN z podróży swej,
wrócił do *Carckiego Sieła* d, 3 z m: v. s. wpo-
żądaniem stanie zdrowia. — Za Najwyższym
ukazem, mianowany został Gubernatorem
Cywilnym *Wileńskim*, Rzeczywisty Radca
Stanu *Horb*. —

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Z *Paryża*.

Król *Francuzki* przez kilka dni był cho-
ry, lecz iuż wrócił do zdrowia. — *Xie An-
gulem* prosił aby mu było dozwolono przy-
watnie przybyć do *Paryża*, lecz uległ wo-
li *Królewskiej* i życzeniu Narodu, przeto
wjazd iego odbędzie się z *świątynią uroczy-*

stością. — Wszystkie Dzienniki Paryżkie są napełnione opisaniem nowego zdarzenia, to jest nowem oskarżeniem różnych osób należących niegdyś do zabójstwa Xiecia *Engien* zrodziny Królewskiej, co było nastąpiło z rozkazu *Napoleona*. Król wyraźnie oświadczył iż nie chce wznawiać tej okoliczności, bo przyrzekł zapomnieć o tem co było wczasach poprzedzających jego panowanie. To tylko jest pewna że zakazano *Xciu Rowigo* (*Sawary*) bywać u dworu. — Ważna sprawa *Doktora Kastaing* który stracił wielu Ludzi, iż ukończoną została, ten Doktor na śmierć skazanym został. — Ow Kapłan Grecki, Starzec 80 letni, któremu zbrodniarz brzytwą podrażnął gardło, przychodzi do zdrowia, leczne składki zbierają dla niego. — z *Hiszpanji* doszły tu wiadomości, iż *Peniskola* przez wojsko Francuzkie zajęta została. Znaczna część wojska Francuz: została w *Hiszpanji* do czasu nieograniczonego. Nie jest z pewnością wiadomo gdzie się teraz *Mina* znajduje. w *Katalonji* wraca spokojność. — *Gazety Madryckie* zbliżając wieści o *Hiszpanji* umieszczone w *Gazetach Londyńskich* zapewniają, iż wyrok Króla Hiszpańskiego nakazujący niektórym osobom oddalić się z *Madrytu* o mil 15, jest wykonywany iak najłagodniej, że tylko 200 osób oddalało się co tydzień, i że nikogo nieprzymuszano wychodzić pieszo, lecz wolno było każdemu iechać konno lub w powozach. Nakoniec dowodzą że fałszem jest iż nakazano przymuszoną pożyczkę i że w *Hiszpanji* trwa dotąd *Junta Apostolska*. — Gdy wojsko Francuzkie wracać będzie z *Hiszp:* do *Ojczyzny*, i przechodzić przez *Baionę*, każdy

żołnierz otrzyma butelkę wybornego wina które mieszkańcy miasta ofiarują. — w *Końcu Października* panowały okropne burze na brzegach *Hisz:* i w *Portach* zrzuciły niezmiernie szkody. — Wojsko *Hiszp:* iuż pobiera płacę tak iak wczasie pokoju. — Główny Dowództwo nad wojskiem Francuzkiem zostającym w *Hiszp:* ma mieć J. n: *Burmont*. Niektóre *Gazety Angielskie* twierdzą że gdy teraz ustaje wojna w *Europie*, nastąpi ona w *Ameryce*.

z Niemiec. — w *Rozmaitych Akademjach Niemieckich* uczy się 27 młodych *Xiążąt*, rozmaitych domów *Panujących w Niemczech*. — *Xiąże Otranto* (*Fusze*) były *Minister Policji* we *Francji*, przejeżdżał d. 16 z. m. przez *Strażburg* z *Paryża* do *Munich*. — *Wciągu* uroczystości z powodu zaślubin *Królewny Bawarskiej* z *Następcą Tronu Pruskiego* w *Berlinie*, będzie daną *Wielka bezpłatna Reduta* w *Teatrze Opery*, na której wszyscy zaproszeni będą się znajdować w *dominach rozmaitych kolorów*, wzięwszy czarnego; 12 *Bufołów* urządzono, w których każdy z gości może brać napoje i potrawy podług woli. Wielu sławnych *Wirtuozów muzycznych* przybyło do *Berlina*, a między niemi *J. Pauli Szymanowska*. — *Gazety muzyczne* bardzo chwala talent młodego *Artysty P. Behm* rodem z *Austrji* który teraz z swym *ziomkiem Pixysem* daie w *Paryżu* *Koncerta* na *Skrzypcach*. — w *Miasteczku* bliskim *Benonji*, *Kowal tameczny* przez długą chorobę tak podupał iż jego warsztat ustał, musiał zaciągnąć długi, a nielitościwi wierzyciele niemogąc się doczekać zapłaty wskazali go na więzienie, gdy iuż miano stroskanego tego rze-

miesznika prowadzić do więzienia, przybywa do tego miasteczka *Córka Kowala*, która od lat dziecinnych służyła w *Turynie*; służyła zaś wiernie przez lat 14 u *maiętnej Pani*, którą umierając zapisała w *testamencie* swej wiernej służącej 1000 skudów. *Dobra Córka* opłaca dług *Ojca*, odprowadza go od drzwi więzienia, reszta pieniędzy odkłada na zakupienie nowego warsztatu, i znowu wraca do *Turyny* służyć u *Córki* dawnej swej *Pani*. *Cecylja Samoleti* nazywa się ta *dobra Dziewczyna*, a iei nazwisko tysiące ust z uwielbieniem powtarza. — —

DONIESIENIA

Wyszło z druku czwarte wydanie *Pamiętki* po *dobrej Matce*. *Ozdobione* jest pochlebne dla tegoż *Dziełka* *Komisji Oświecenia* zaleceniem. *Dostać* go można w *Księgarni* *Węckiego*, *Gliksberga*, *Szteblera*, w *Składzie Brzeziny*, *Kuhnigka*. *Cena* *exemplarza* z *ryciną* na *dobrym papierze* *kraiovym* złp: 6, na *pośledniejszym*, złp: 5, na *poślednim* zł: 4.

w *Dniu 6 Grudnia* r. b. i f dni następne, sprzedawa będą z *wolnej ręki* przez *licytacją* in minus *sprzęty gospodarskie*, *krzesła*, *sofy* *Billard* używany z *rekwizytami*, *Pantaleon machoniowy*, *Lustra*, i inne rzeczy za *gotowe pieniądze* w *domu przy ulicy Senatorskiej* Nr. 477 na *dole* w *bramie*.

Niniejszem zawiadamia się *Szano*, *Publiczność*, że *Galary Solne* z *Krakowa* tu *nadpłynęły*. *Kupić* takowych *zyczący*, *raczy* się zgłosić pod *Nro 2959* na *Solcu*, lub też u *Stroža Galarów* *nazwiskiem Jana*, gdzie *oblizszych szczegółach* dowiedzą się.

Teatr. *Jutro* *Komedja Dwajroztargniwni* i *Balet Nina*.